Dosarul:nr.2r-3868/23
2-22181551-02-25r-23112023
Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru, judecător - M. Țurcan)

D E C I Z I E

19 decembrie 2023 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

În componența:
Președintele ședinței, judecătorul Ana Panov
Judecătorii Angela Braga și Viorica Mihaila

examinând fără participarea părților, recursul declarat de Serviciul Fiscal de Stat,

în cauza civilă la contestația depusă de Serviciul Fiscal de Stat împotriva lui Muntean Daniel și Garabadjac Ivan, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Balan Cornelia și Pretura sectorului Botanica despre anularea încheierilor privind refuzul de a intenta procedura de executare nr.075s-2948/2022 din 01 decembrie 2022 și nr.075s-2949/2022 din 01 decembrie 2022, în partea încasării cheltuielilor de executare,

împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 25 octombrie 2023, prin care contestația a fost respinsă,

c o n s t a t ă :

Pretențiile din acțiune:

La 09 decembrie 2022, Serviciul Fiscal de Stat a înaintat contestație împotriva acțiunilor executorului judecătoresc Balan Cornelia, debitori Muntean Daniel și Garabadjac Ivan, intervenient accesoriu Pretura sectorului Botanica, solicitând anularea încheierilor executorului judecătoresc Balan Cornelia privind refuzul de a intenta procedura de executare nr. 075s-2948/2022 și nr. 075s-2949/2022 din 01 decembrie 2022, în partea încasării cheltuielilor de executare.

În motivarea contestației s-a invocat, că la 05 decembrie 2022, Serviciul Fiscal de Stat a recepționat încheierile executorului judecătoresc Balan Cornelia nr. 075s-2948/2022 și nr. 075s2949/2022 din 01 decembrie 2022 privind refuzul de a intenta procedura de executare, prin care, printre altele, s-a dispus încasarea din

contul Serviciului Fiscal de Stat a cheltuielilor de executare în sumă de 100 lei pentru fiecare procedură refuzată și neîntemeiată, iar în total 200 lei.

Serviciul Fiscal de Stat își exprimă dezacordul față de încheierile menționate supra, și menționează că, în partea motivatoare a încheierilor contestate, executorul judecătoresc a invocat eronat că la documentele executorii înaintate nu a fost anexată dovada somării și înștiințării debitorului, fapt care ar confirma că acesta este în cunoștință de cauză despre existența documentului executoriu și că i s-a oferit posibilitatea executării benevole a acestuia, făcând trimitere la hotărârea Curții Constituționale nr.39 din 14 decembrie 2017. Or, potrivit art. 1 alin. (1), art. 2, art. 10 alin. (1) din Codul de executare, în cazul în care, copia hotărârii în temeiul căreia a fost eliberat documentul executoriu nu a fost recepționată de către debitor, nu constituie o privare a acestuia de posibilitatea de a executa benevol documentul în decurs de 72 de ore (art. 34 alin. (3) Cod contravențional) sau în decurs de o lună după cum stabilesc prevederile art. 315 alin. (1) din Codul de executare.

Reiterează că, prin urmare, la expirarea acestor termene, chiar dacă debitorului nu i s-a comunicat documentul executoriu, dat fiind faptul că corespondența nu a fost recepționată de către acesta, dar există dovezi că organul emitent care a aplicat amenda a întreprins toate acțiunile necesare în vederea comunicării debitorului a documentului executoriu (la caz la materialele cauzei este anexat avizul de recepție, prin care s-a adus la cunoștința debitorilor Hotărârile emise), expedierea documentului executoriu spre executare silită în circumstanțele specificate nu va cădea sub incidența art. 61 din Codul de executare.

Susține că, totodată, chiar și în cazul intentării procedurii de executare silită, executorul judecătoresc este obligat să acorde debitorului, în cadrul procedurii de executare silită deja intentată, un termen de 15 zile pentru executarea benevolă a documentului executoriu. Respectiv, propunerea de a executa benevol documentul executoriu în termen de 15 zile prevăzut în art. 60 alin. (3) din Codul de executare, nu aduc atingere cărorva drepturi ale debitorului. Or, potrivit prevederilor art. 60 alin. (3) din Codul de executare, în cazul în care debitorul nu execută benevol documentul executoriu în termenul menționat supra, executorul judecătoresc doar în acest caz, continuă procedura de executare și întreprinde măsuri de executare silită.

Afirmă că, în circumstanțele enunțate și în contextul normelor de drept menționate, reiese că executorul judecătoresc nu este în drept să refuze primirea documentului executoriu spre executare și intentarea procedurii de executare, în deosebi să dispună încasarea cheltuielilor de executare de la creditor. Prin urmare, creditorul presupune că executorul judecătoresc are intenția de a se eschiva de la executarea integrală a documentelor executorii emise de către Pretura sect. Botanica și Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani.

Mai mult, Serviciul Fiscal de Stat atenționează asupra faptului că, hotărârea Curții Constituționale nr. 39 din 14 decembrie 2017 nu este imputabilă categoriilor cazului dat, deoarece prevederile pct. 2 din hotărâre, prin care s-a declarat neconstituțional art. 15 alin. (2) lit. d) din Codul de executare, se referă la o categorie anume de rapoarte juridice, și anume, la cazurile în care instanța de judecată prezintă din oficiu titlul executoriu spre executare în cauzele ce țin de urmărirea pensiei de întreținere. Prin urmare, invocarea cauzelor de urmărire a sumelor care se fac venit la stat (reglementate de art. 15 alin. (2) lit. b) din Codul de executare), sau cauzelor contravenționale în care legiuitorul expres a prevăzut termenul de executare benevolă și cercul de persoane cu drept de prezentare a documentului executoriu spre executare (agenți constatatori sau instanțele de judecată) stipulat expres în art. 315 din Codul de executare nu este relevant aplicării prevederilor hotărârii Curții Constituționale nr. 39 din 14 decembrie 2017.

Invocând prevederile art. 36 alin. (1)-(3), (5), art. 60 alin. (3) și (3^2) din Codul de executare, contestatarul a menționat, că este vădită inacțiunea executorului judecătoresc de eschivare de la intentarea procedurii de executare și încasarea cheltuielilor de executare în afara procedurii de executare, camuflate sub cheltuieli de executare, pretinse spre achitare de către creditor ilegal, deoarece pe principii generale, creditorul este scutit de achitarea taxelor de executare conform art.37 alin.(7) lit.e) din Codul de executare.

Subliniază că, plățile pretinse de către executor în pretinsa procedură de executare, urmează a fi întemeiate pe art.37 din Codul de executare în cumul cu prevederile hotărârii de Guvern nr. 886 din 23 septembrie 2010, cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de determinare a mărimii taxelor pentru efectuarea actelor executorului judecătoresc și a spezelor procedurii de executare.

Menționează că, la caz, executorul judecătoresc a refuzat de a intenta procedura de executare, adică a emis acte pentru care Regulamentul nu prevede încasarea unor taxe de executare, or, executorul judecătoresc nu a emis careva încheieri și nici nu a întreprins careva acțiuni expres prevăzute de hotărârea de Guvern nr. 886 din 23 septembrie 2010, pentru care ar fi în drept să dispună încasarea cheltuielilor de executare.

Consideră contestatarul că, taxa pentru intentarea și formare a dosarului de executare în sumă de 20 lei nu urmează a fi aplicată, deoarece Regulamentul prevede achitarea acestei taxe doar pentru procedura intentată, adică declanșarea executării silite a documentului executoriu, cît și formarea dosarului intentat, cu respectarea cumulativă a acestor două condiții, or, în speță executorul judecătoresc a refuzat intentarea și executarea documentului executoriu, respectiv documentul executoriu nu a fost primit în procedură.

Indică că, totodată, taxa de 60 lei pentru arhivarea dosarului de executare, care neîntemeiat este solicitată de către executorul judecătoresc nu poate fi încasată din

contul creditorului, or, dosarul de executare se formează odată cu intentarea procedurii de executare în care se vor anexa toate actele procedurale întreprinse în procesul executării documentului primit spre executare, fapt reglementat de cpt. 11 sub. 1) din Regulament, ceea ce nu a avut loc.

Accentuează că, mai mult, drept temei pentru depunerea dosarului de executare în arhivă conform art.86 din Codul de executare, este încheierea de restituire a documentului executoriu, care poate fi emisă doar în cazurile expres stipulate la alin.(1) a articolului nominalizat și doar în condiția în care procedura de executare a fost intentată și efectuate toate formele de executare silită. La caz însă, nici unul din temeiurile prevăzute la art.86 din Codul de executare, nu corespunde cauzei respective, or în încheierea privind refuzul intentării procedurii de executare este expres indicat temeiul prevăzut la art.61 din Codul de executare, iar în conținutul acestui articol, legiuitorul nu prevede obligația executorului judecătoresc de a întocmi și arhiva dosarul de executare.

Reiterează că, totodată, este nejustificată și solicitarea taxei pentru întocmirea borderoului de calcul în sumă de 20 lei, deoarece fiind că a fost dispusă refuzarea intentării procedurii de executare, acesta nici nu urma a fi întocmit, or, în contextul art.60 alin.(3) din Codul de executare, borderoul de calcul urmează a fi anexat de executorul judecătoresc doar la încheierea cu privire la intentarea procedurii de executare și nicidecum la încheierea de refuz de intentare a procedurii.

În cumulul celor expuse, Serviciul Fiscal de Stat concluzionează că sintagma ”Cheltuielile de executare” prezumă că acestea pot fi atribuite doar executării documentului executoriu și nicidecum neexecutării acestuia, manifestată prin refuzul de intentare. Or, art. 61 din Codul de executare, nu prevede dreptul de încasare a cheltuielilor de executare din contul creditorului în caz de refuz de intentare a procedurii de executare, ordinea de încasare a cheltuielilor de executare fiind reglementată doar la art. 60 Cod de executare.

Notează că, astfel, Serviciul Fiscal de Stat nu urmează să achite pentru dosarul refuzat în intentare, deoarece legislația strict prevede definiția ”Executării silite” - Executarea silită presupune nu acțiuni de refuz în executare, dar acțiuni în acceptare spre executarea silită a documentului executoriu, iar acțiunile de refuz în executare nicidecum nu cad sub incidența acțiunilor de executare silită, mai mult, formarea dosarului prin care s-a refuzat în primirea documentului executoriu spre executare și arhivarea acestei încheieri de refuz nu constituie acțiuni de executare silită.

Precizează că, executorul judecătoresc a confundat executarea silită care se taxează și formarea dosarului de refuz în executare care nu cade sub incidența acțiunilor taxabile de legiuitor, deoarece lipsesc condițiile și tarifele de achitare ale acestora: nici o formă de executare nu a fost efectuată care cade sub incidența Codului de executare și a hotărârii Guvernului nr. 886 din 23 septembrie 2010.

Relevă că, prin urmare, taxarea întocmirii nereglementate a dosarului cât și a borderoului de calcul în situația în care executorul judecătoresc dispune prin încheiere de refuz de primire a documentului executoriu nu este reglementată de nici un punct din Regulamentul privind modul de determinare a mărimii taxelor pentru efectuarea actelor executorului judecătoresc și a spezelor procedurii de executare aprobat prin hotărârea Guvernului RM nr. 886 din 23 septembrie 2010, nici de prevederile Codului de executare, iar pe cale de consecință, acțiunile executorului judecătoresc reieșind din care, sunt dispuse careva cheltuieli de executare, în condiții de refuz în executare, sunt în afara cadrului legal. Respectiv, dacă nu s-a intentat procedura de executare, cheltuielile de executare nu pot fi încasate, deoarece înafara procedurii de executare legea nu a reglementat astfel de cheltuieli.

Cu referire la decizia Curții de Apel Chișinău, nr. 2r-236/22 din 24 mai 2022, Serviciul Fiscal de Stat a menționat că, instanța de fond în mod eronat a respins cererea de contestare privind anularea încheierilor executorului judecătoresc, în partea ce ține de încasarea cheltuielilor de executare din contul creditorului Serviciului Fiscal de Stat, or, creditorul nu este în drept să achite cheltuieli care nu se regăsesc în actele normative, iar executorul judecătoresc nu poate pretinde taxa și speze mai mare decât este reglementat de legislație, acțiunile executorului judecătoresc din care sunt pretinse cheltuieli, fiind în afara cadrului legal.

A mai punctat contestatarul, că în actuala speță, documentele executorii prezentate spre executare au ca obiect încasarea amenzii contravenționale. Respectiv, în cadrul procedurii de acest gen executorul judecătoresc reprezintă Statul, fiind un exponent al autorității de Stat în raport cu persoana vizată în cadrul procedurii de executare a unei sancțiuni pecuniare de ordin contravențional, care potrivit jurisprudenței CtEDO (Ziliberberg vs Moldova) echivalează, fiind similară, unei sancțiuni penale. În atare situație când executorul judecătoresc acționează și în interesul Statului, în calitate de autoritate de Stat privind punerea în executare a pedepsei cu caracter contravențional (penal), acesta nu dispune de dreptul de a încasa de la Stat cheltuielile de executare, în acest sens lipsind cadrul legal.

Indică că, o astfel de opinie este susținută și de către Curtea de Apel Chișinău, care prin decizia nr. 2-1856/21 din 18 octombrie 2022 a concluzionat că momentul numit la fel constituie un impediment pentru executorul judecătoresc de a încasa cheltuieli de executare din contul Statului în cadrul procedurilor de punere în executare a sancțiunilor penale (contravenționale), or, după cum s-a indicat, executorul judecătoresc în cadrul acestora acționează în calitate de autoritate/instituție a Statului, care pune în executare sancțiunile penale (contravenționale), neprivative de libertate. Prin urmare, Serviciul Fiscal de Stat consideră că executorul judecătoresc nu a întreprins acțiuni care să justifice din

punct de vedere legal, încasarea cheltuielilor de executare pentru efectuarea acestora, iar solicitarea încasării cheltuielilor de executare de către executorul judecătoresc din contul Bugetului Public Național pentru acțiuni care nu sunt prevăzute de lege, prejudiciază interesele publice ale statului, fapt pe care îl consideră inadmisibil. Or, în conformitate cu art. 11 alin. (1) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181 din 25 iulie 2014, resursele bugetare se alocă și se utilizează în mod economic, eficient și eficace, în concordanță cu principiile bunei guvernări.

Reiterează Serviciul Fiscal de Stat că, executorul judecătoresc nu dispune de dreptul de a încasa de la Stat cheltuieli de executare, deoarece documentul executoriu prezentat spre executare are ca obiect încasarea amenzii contravenționale.

Aprecierea primei instanțe:

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 25 octombrie 2023, sa respins ca neîntemeiată, cererea de contestare depusă de către Serviciul Fiscal de Stat împotriva lui Muntean Daniel și Garabadjac Ivan, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Balan Cornelia și Pretura sectorului Botanica despre anularea încheierilor privind refuzul de a intenta procedura de executare nr.075s-2948/2022 din 01 decembrie 2022 și nr.075s-2949/2022 din 01 decembrie 2022, în partea încasării cheltuielilor de executare.

Solicitarea recurentului:

La 10 noiembrie 2022, prin intermediul poștei electronice, Serviciul Fiscal de Stat a contestat cu recurs încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 25 octombrie 2023, solicitând casarea încheierii primei instanțe și emiterea unei decizii de admitere a contestației depuse de Serviciul Fiscal de Stat, în partea încasării cheltuielilor de executare.

În argumentarea poziției sale recurentul a indicat că, încheierile executorului judecătoresc au fost argumentate prin faptul că acesta poate refuza primirea documentului executoriu, precum și intentarea procedurii de executare, în cazul în care termenul de executare benevolă acordat prin lege sau indicat în documentul executoriu, nu a expirat, de asemenea, făcând trimitere la hotărârea Curții Constituționale nr. 39 din 14 decembrie 2017, precum că, la documentul executoriu înaintat nu a fost anexată dovada somării și înștiințării debitorului, fapt care ar confirma că acesta este în cunoștință de cauză despre existența documentului executoriu și că i s-a oferit posibilitatea executării benevole a acestuia.

Recurentul consideră că, temeiurile invocate de către executorul judecătoresc contravin normelor legale și sunt lipsite de suport probatoriu, or, dacă copia deciziei în temeiul căreia a fost eliberat documentul executoriu, nu a fost recepționată de către debitor, aceasta nu constituie o privare a debitorilor de

posibilitatea de a executa benevol documentul în decurs de 72 de ore, conform art. 34 alin. (3) din Codul contravențional, sau în decurs de o lună după cum stabilesc prevederile art. 315 alin. (1) din Codul de executare. Prin urmare, Serviciul Fiscal de Stat reține că, la expirarea acestor termene, chiar dacă debitorului nu i s-a comunicat documentul executoriu, dat fiind faptul că corespondența nu a fost recepționată de către acesta dar există dovezi că organul emitent care a aplicat amenda a întreprins toate acțiunile necesare în vederea comunicării debitorului a documentului executoriu, expedierea documentului executoriu spre executare silită în circumstanțele specificate nu va cădea sub incidența art. 61 alin. (1) lit. e) din Codul de executare, în sens că, la caz, nu a expirat termenul de executare benevolă și în așa fel, nu urmează a fi refuzată intentarea procedurii de executare.

În altă ordine de idei, Serviciul Fiscal de Stat a reiterat că, hotărârea Curții Constituționale nr. 39 din 14 decembrie 2017, nu este imputabilă categoriilor cazului dat, deoarece prevederile pct.2 din hotărâre, prin care s-a declarat neconstituțional art. 15 alin. (2) lit. d) din Codul de executare, se referă la o categorie anume de rapoarte juridice, și anume, la cazurile în care instanța de judecată prezintă din oficiu titlul executoriu spre executare în cauzele ce țin de urmărirea pensiei de întreținere.

Notează că, prin urmare, invocarea cauzelor de urmărire a sumelor care se fac venit la stat (reglementate de art.15 alin.(2) lit b) din Codul de executare), sau cauzelor contravenționale în care legiuitorul expres a prevăzut termenul de executare benevolă și cercul de persoane cu drept de prezentare a documentului executoriu spre executare (agenți constatatori sau instanțele de judecată) stipulat expres în art.315 din Codul de executare, nu este relevant aplicării prevederilor hotărârii Curții Constituționale nr.39.

Cu referire la încasarea cheltuielilor de executare, recurentul a menționat că, potrivit art. 36 alin.(3), (8) din Codul de executare, partea care solicită îndeplinirea unui act sau întreprinderea unei acțiuni în cadrul procedurii de executare este obligată să avanseze taxele pentru efectuarea actelor executorului judecătoresc și spezele procedurii de executare necesare în acest scop. Pentru actele sau acțiunile dispuse și efectuate din oficiu de către executorul judecătoresc, cheltuielile se avansează de către creditor, cu excepția cazurilor în care creanțele se încasează în beneficiul statului, conform prevederilor art.37 alin.(7). Respectiv, în cazul în care sumele se încasează în beneficiul statului, acesta este scutit de avansarea cheltuielilor de executare.

Subliniază că, refuzul intentării procedurii de executare, denotă cu certitudine faptul că executorul nu a întreprins careva acțiuni de executare silită în privința debitorilor, prin urmare nu este în drept să invoce în mod abuziv acțiuni de executare inexistente pentru a solicita încasarea pretinselor cheltuieli din contul creditorului. Or, potrivit pct. 4 din Regulamentul privind modul de determinare a

mărimii taxelor pentru efectuarea actelor executorului judecătoresc și a spezelor procedurii de executare, aprobat prin hotărârea Guvernului RM nr. 886 din 23 septembrie 2010, executorul judecătoresc nu este în drept să pretindă pentru actele efectuate plăți mai mari decît cele stabilite în prezentul Regulament.

În atare situație, Serviciul Fiscal de Stat consideră solicitarea cheltuielilor de executare ca fiind nejustificată or, executorul judecătoresc nu a executat silit documentele executorii înaintate, măsuri concrete de executare nu au fost întreprinse, pentru care ar fi în drept să solicite încasarea cheltuielilor de executare și nu a prezentat probe corespunzătoare conform pct.8 din Regulament.

Accentuează că, totodată, potrivit art. 61 alin. (4) din Codul de executare, în cazul refuzului de a intenta procedura de executare, cheltuielile de executare nu se achită. Prin urmare, Serviciul Fiscal de Stat nu urmează să achite pentru dosarul refuzat în intentare, deoarece aceasta intră în contradicție cu normele enumerate supra.

Termenul de declarare a recursului:

În conformitate cu prevederile art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

La caz, Colegiul civil constată că încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 25 octombrie 2023 a fost recepționată de către Serviciul Fiscal de Stat, la 31 octombrie 2023.

Astfel, în raport cu normele legale citate supra și circumstanțele constatate, Colegiul civil constată că recursul Serviciului Fiscal de Stat, din 10 noiembrie 2023, este depus în interiorul termenului legal.

Aprecierea instanței de recurs:

Verificând legalitatea și temeinicia încheierii contestate, prin prisma argumentelor cererii de recurs și a materialelor din dosar, raportându-le la normele aplicabile cazului dat, Colegiul civil consideră recursul ca neîntemeiat și care urmează a fi respins din următoarele considerente.

Conform art. 424 alin. (1) din Codul de procedură civilă, curțile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.

În condițiile art. 426 alin. (3) din Codul de procedura civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Potrivit art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

De asemenea, în conformitate cu prevederile art. 161 alin.(1) și (2) din Codul de executare, actele de executare întocmite de executorul judecătoresc sau

acțiunile/inacțiunea acestuia pot fi contestate de către părți și de alți participanți la procesul de executare, precum și de terții care consideră că prin actele de executare sau acțiunile/inacțiunea executorului judecătoresc le-a fost încălcat un drept recunoscut de lege. Cererea privind contestarea actelor de executare sau acțiunilor/inacțiunii executorului judecătoresc se înaintează în instanța de judecată în a cărei rază teritorială se află biroul executorului judecătoresc sau, în cazul municipiului Chișinău, în instanța de judecată în a cărei circumscripție camera teritorială a executorilor judecătorești a stabilit competența teritorială a executorului judecătoresc.

În conformitate cu prevederile art. 163 alin.(2) din Codul de executare, în cazul contestării actului întocmit de executorul judecătoresc, sarcina probațiunii este pusă în seama reclamantului.

În esență, după cum rezultă din materialele cauzei, Colegiul civil reține că, în procedura executorului judecătoresc Balan Cornelia, a parvenit documentul executoriu nr. 6/23 din 08 iunie 2022 emis de Pretura sec. Botanica privind încasarea de la Muntean Daniel în beneficiul Statului a amenzii în sumă de 6 000 lei și documentul executoriu nr. 4-1445/2022 din 19 iulie 2022 emis de Judecătoria Chișinău, sediu Buiucani privind încasarea de la Carabadjac Ivan în beneficiul Statului a amenzii în sumă de 1 200 lei.

La 01 decembrie 2022 executorul judecătoresc Balan Cornelia a emis încheierea nr. 075s2948/2022 prin care a refuzat intentarea procedurii de executare a documentului executoriu nr.6/23 din 08 iunie 2022 emis de Pretura sec. Botanica privind încasarea de la Muntean Daniel în beneficiul statului a amenzii în sumă de 6 000 lei și, a dispus încasarea de la Bugetul Public Național, prin intermediul Serviciul Fiscal de Stat, a cheltuielilor de executare în sumă de 100 lei.

Tot la 01 decembrie 2022, executorul judecătoresc Balan Cornelia a emis încheierea nr. 075s2949/2022 prin care a refuzat intentarea procedurii de executare a documentului executoriu nr. 4-1445/2022 din 19 iulie 2022 emis de Judecătoria Chișinău, sediu Buiucani privind încasarea de la Carabadjac Ivan în beneficiul Statului a amenzii în sumă de 1 200 lei, și a dispus încasarea de la Bugetul Public Național, prin intermediul Serviciul Fiscal de Stat, a cheltuielilor de executare în sumă de 100 lei.

Astfel, Serviciul Fiscal de Stat s-a adresat în instanța de judecată cu cerere de contestare a încheierilor executorului judecătoresc Balan Cornelia, nr. 075s2948/2022 și nr. 075s2949/2022 din 01 decembrie 2022, în partea încasării cheltuielilor de executare.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 25 octombrie 2023, contestația depusă de Serviciul Fiscal de Stat a fost respinsă ca neîntemeiată.

Colegiul civil consideră că încheierea contestată este întemeiată din următoarele considerente.

În baza art. 86 alin. (1) din Codul de executare, în vigoare la data emiterii încheierilor contestate, după achitarea cheltuielilor de executare, documentul executoriu care nu a fost executat ori care a fost executat parțial se restituie creditorului în cazul în care: a) o cere creditorul; b) debitorul nu are bunuri ori venituri sau bunurile lui nu sunt suficiente pentru satisfacerea creanțelor; c) creditorul refuză să preia bunurile nevândute în procesul executării hotărârii, iar debitorul nu dispune de alte bunuri; d) debitorul nu locuiește ori nu lucrează la adresa indicată de creditor sau în documentul executoriu sau la adresa aceea nu se află bunurile lui, cu excepția cazului când debitorul este dat în căutare; e) creditorul împiedică prin acțiune (inacțiune) executarea documentului executoriu sau nu avansează în termenul stabilit de prezentul cod cheltuielile necesare pentru efectuarea actelor de executare; f) creditorul refuză să primească bunurile ridicate de la debitor, care, conform hotărârii, urmează să-i fie predate.

În conformitate cu normele de drept enunțate, instanța de recurs reține că, în cazurile menționate la alin. (1) lit. b) - f), executorul judecătoresc întocmește un proces-verbal. Documentul executoriu se restituie în baza încheierii motivate a executorului judecătoresc. Încheierea poate fi contestată în instanță de judecată.

Potrivit art. 36 alin. (1)-(3) din Codul de executare, în vigoare la data emiterii încheierilor contestate, cheltuielile de executare se compun din taxele pentru efectuarea actelor executorului judecătoresc, spezele procedurii de executare și onorariul executorului judecătoresc. Debitori ai taxelor pentru efectuarea actelor de executare și ai spezelor procedurii de executare sînt în mod solidar creditorul și debitorul procedurii de executare, dacă legea nu prevede altfel. În cazul în care creditorul a avansat integral cheltuielile de executare, debitor al cheltuielilor devine debitorul procedurii de executare. Partea care solicită îndeplinirea unui act sau întreprinderea unei acțiuni în cadrul procedurii de executare este obligată să avanseze taxele pentru efectuarea actelor executorului judecătoresc și spezele procedurii de executare necesare în acest scop. Pentru actele sau acțiunile dispuse și efectuate din oficiu de către executorul judecătoresc, cheltuielile se avansează de către creditor.

Conform art. 37 alin. (1), (2), (6), (8) din Codul de executare, în vigoare la data emiterii încheierilor contestate, taxele pentru efectuarea actelor executorului judecătoresc sunt plățile, a căror mărime este stabilită de Guvern, pe care creditorul sau partea care solicită efectuarea acestor acțiuni le va achita pentru toate acțiunile efectuate de executorul judecătoresc din oficiu sau la cererea părților în procedura de executare; - Spezele procedurii de executare, modul de determinare a mărimii cărora este stabilit de Guvern, se constituie din cheltuielile pentru: a) transportul, păstrarea și vânzarea bunurilor debitorului; b) deschiderea forțată și închiderea încăperilor, strămutarea sau înlăturarea îngrădirilor; c) remunerarea specialiștilor, experților, martorilor asistenți și altor persoane antrenate în procesul de executare,

în conformitate cu legea; d) deplasările executorului judecătoresc efectuate în cadrul procedurii de executare; e) căutarea debitorului și a bunurilor lui; f) transferul (expedierea) sumelor încasate; g) transmiterea sau înmânarea încheierilor, înștiințărilor, telegramelor etc.; h) asigurarea aducerii forțate a debitorului; i) organizarea și desfășurarea licitației; j) plățile bancare pentru transferul și convertirea mijloacelor bănești; k) eliberarea copiilor și duplicatelor de pe actele procedurale; l) comunicarea actelor executorului judecătoresc; - Taxele pentru efectuarea actelor executorului judecătoresc și spezele procedurii de executare vor fi avansate de către creditor sau de persoana care solicită efectuarea acestor acte, conform borderoului întocmit de executorul judecătoresc, în cel mult 3 zile de la data comunicării sau pe măsura identificării necesității cheltuielilor de executare; - Sumele destinate avansării taxelor pentru efectuarea actelor executorului judecătoresc și avansării spezelor procedurii de executare pot fi plătite atât prin virament la contul executorului judecătoresc, cât și direct în numerar. Pentru documentele executorii conform cărora calitatea de creditor o are statul se vor achita în avans taxele de intentare și de arhivare a dosarului de executare, precum și spezele procedurii de executare.

De asemenea, potrivit pct.3 al Regulamentului privind modul de determinare a mărimii taxelor pentru efectuarea actelor executorului judecătoresc și a spezelor procedurii de executare, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.886 din 23 septembrie 2010, taxele pentru actele efectuate de executorul judecătoresc și spezele procedurii de executare suportate de executorul judecătoresc îi sunt rambursate în măsură deplină.

În baza pct.7 din Regulamentul indicat, taxele pentru actele efectuate de executorul judecătoresc și spezele procedurii de executare, prevăzute de prezentul Regulament se aplică în egală măsură creditorilor, precum și creditorilor intervenienți, care s-au alăturat la procedura de executare, iar potrivit pct.8 din Regulament, justificarea acțiunilor pentru care au fost încasate (avansate) taxele pentru actele efectuate de executorul judecătoresc, se face în baza actelor ce vor fi întocmite, în condițiile legii, de executorul judecătoresc pentru acțiunea respectivă, iar a spezelor procedurii de executare prin confirmarea achitării serviciilor.

La caz, după cum rezultă din Borderoul de calcul al cheltuielilor de executare nr. 075s-2948/2022 din 01 decembrie 2022, executorul judecătoresc a stabilit cheltuielile de executare ce urmează a fi achitate de creditor în sumă totală de 100 lei din care: - 20 lei, cu titlu de taxă de intentare și formare a dosarului de executare; - 60 lei, cu titlu de taxă de arhivare a dosarului de executare și; - 20 lei, cu titlu de taxă pentru întocmirea borderoului de calcul al taxelor pentru efectuarea actelor executorului judecătoresc și a spezelor procedurii de executare. (f.d. 55)

De asemenea, potrivit Borderoului de calcul a cheltuielilor de executare nr. 075s-2949/2022 din 01 decembrie 2022, executorul judecătoresc a stabilit

cheltuielile de executare ce urmează a fi achitate de creditor în sumă totală de 100 lei din care: - 20 lei, cu titlu de taxă de intentare și formare a dosarului de executare; - 60 lei, cu titlu de taxă de arhivare a dosarului de executare și; - 20 lei, cu titlu de taxă pentru întocmirea borderoului de calcul al taxelor pentru efectuarea actelor executorului judecătoresc și a spezelor procedurii de executare. (f.d. 64)

Astfel, Colegiul civil apreciază ca fiind întemeiată concluzia primei instanțe, cu referire la faptul că executorul judecătoresc este în drept să solicite încasarea cheltuielilor de executare, or, partea care solicită efectuarea anumitor acțiuni este ținută să achite executorului judecătoresc pentru efectuarea actelor corespunzătoare.

De asemenea, instanța de recurs consideră irelevante argumentele recurentului, conform cărora, executorul judecătoresc nu ar fi întreprins acțiuni în cadrul dosarelor de executare, care ar constitui temei pentru încasarea cheltuielilor de executare, or, în pofida faptului că executorul a refuzat intentarea procedurilor de executare, acesta a fost obligat să formeze dosare de executare pentru care se încasează taxa de formare și, indiferent daca s-a intentat ori nu procedura de executare, la fel ca și orice alt dosar aflat în gestiune se arhivează în modul corespunzător. Iar pentru aceasta se încasează taxa de arhivare, or, executorul judecătoresc, deja a efectuat unele acțiuni procesuale, care implică muncă intelectuală și timpul executorului, care într-un final s-a materializat prin emiterea încheierilor de refuz din 01 decembrie 2022, suportând cheltuieli de intentare și formare a dosarului, de arhivare a acestora, de întocmire a borderourilor de calcul al taxelor pentru efectuarea actelor executorului judecătoresc și a spezelor procedurii de executare, precum și transmiterea, înmânarea încheierilor, înștiințărilor, telegramelor etc.

De asemenea, instanța reține că prin hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 886 din 23 septembrie 2010, este prevăzută taxa de intentare și formare a dosarului de executare - 1 unitate convențională care constituie 20 de lei.

Totodată, nu rezultă că taxa poate fi percepută doar după o soluție de intentare a procedurii de executare. La rândul său, soluționarea chestiunii cu privire la intentarea procedurii se poate solda atât cu intentarea propriu zisă a procedurii, cât și cu refuzul în intentarea ei. Oricum, pentru această etapă procesuală, urmează a fi achitată taxa în sumă de 20 lei.

Suplimentar, Colegiul civil consideră neîntemeiat argumentul recurentului precum că, întocmirea dosarului în situația în care executorul judecătoresc dispune prin încheiere refuzul de a intenta procedura de executare, nu este reglementată de nici un punct din Regulament, iar pe cale de consecință, acțiunile executorului judecătoresc, din care sunt pretinse cheltuieli, sunt în afara cadrului legal. Or, indiferent de soluția executorului cu privire la intentarea procedurii sau cu privire

la refuzul de a o intenta, actele emise de acesta la cererea creditorului, oricum trebuie arhivate în modul corespunzător.

Mai mult ca atât, conform art.31 alin.(1) al Legii nr.113 din 17 iunie 2010 privind executorii judecătorești, arhiva executorilor judecătorești este proprietate a statului, iar tariful pentru arhivarea dosarului este reglementat de hotărârea Guvernului RM nr. 886 din 23 septembrie 2010.

Suplimentar, cu referire la taxa de 20 lei pentru întocmirea borderoului de calcul a taxelor și spezelor procedurii de executare, pe care Serviciul Fiscal de Stat de asemenea le consideră ilegale și neîntemeiate, este de reținut că potrivit circumstanțelor de fapt, executorul judecătoresc a întreprins acțiuni la efectuarea calculelor, întocmirea și printarea acestui borderou, iar conform normei legale citate supra, tariful este reglementat de hotărârea Guvernului nr.886 din 23 septembrie 2010.

Totodată Colegiul civil reține că cheltuielile legate de taxele de intentare, arhivare, întocmirea borderourilor de calcul sunt probate prin borderoul anexat, el fiind prevăzut expres de Regulament având taxe fixe (20 și 60 lei).

Instanța de recurs consideră că executorul judecătoresc Balan Cornelia corect a pretins plata cheltuielilor de executare pentru acțiunile întreprinse, și anume a taxei de intentare și formare a dosarului de executare în sumă de 20 lei, a taxei de arhivare a dosarului de executare în sumă de 60 lei și a taxei pentru întocmirea borderoului de calcul al taxelor pentru efectuarea actelor executorului judecătoresc și a spezelor procedurii de executare, în sumă de 20 lei.

Corespunzător, Colegiul civil conchide că pentru fiecare acțiune efectuată de executorul judecătoresc din oficiu în procedura de executare, creditorul achită taxele în mărime deplină, potrivit calculului din borderoul întocmit de către executorul judecătoresc, inclusiv și în cazul refuzului de a intenta, or, executorul formează un dosar de executare și îl arhivează.

Întreaga argumentație duce cu evidență la concluzia că, cererea creditorului privind anularea încheierilor executorului judecătoresc Balan Cornelia, nr. 075s2948/2022 și nr. 075s2949/2022 din 01 decembrie 2022, prin care s-a refuzat intentarea procedurilor de executare a documentelor executorii nr.6/23 din 08 iunie 2022 emis de Pretura sec. Botanica privind încasarea de la Muntean Daniel în beneficiul statului a amenzii în sumă de 6 000 lei și, respectiv a documentului executoriu nr. 4-1445/2022 din 19 iulie 2022 emis de Judecătoria Chișinău, sediu Buiucani privind încasarea de la Carabadjac Ivan în beneficiul Statului a amenzii în sumă de 1 200 lei, dispunându-se încasarea de la Bugetul Public Național, prin intermediul Serviciul Fiscal de Stat, a cheltuielilor de executare în sumă de 100 lei pentru fiecare document, nu este întemeiată.

Astfel se resping afirmațiile recurentului precum că, prima instanță la examinarea cauzei în fond nu a dat o apreciere obiectivă tuturor probelor

administrate pe dosar, or refuzul intentării procedurii de executare a documentului executoriu, nu exonerează creditorul de obligația suportării cheltuielilor de executare, fiindcă executorul judecătoresc a emis acte procedurale de refuz, cu drept de contestare, le-a expediat creditorului, a întocmit dosarul de executare, este obligat să suporte cheltuieli de păstrare a acestui dosar pe întreaga perioadă de păstrare a dosarelor în arhivă, iar legea pune cheltuielile descrise pe seama creditorului, stabilind limitele taxelor și spezelor respective.

În consecință la examinarea contestației menționate, instanța de fond a aplicat corect legislația, a apreciat probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege și în final a emis o hotărâre legală.

Astfel, având în vedere că soluția oferită de prima instanță este una corectă, Colegiul ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat, a menține încheierea primei instanțe.

Totodată, instanța de recurs, prin prisma jurisprudenței CEDO și anume cauza Rebait și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995, unde Comisia a menționat că „... art. 6 § 1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes”, consideră necesar de a respinge și alte argumente invocate în recurs, mai mult că acestea nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată la caz a normelor de drept material sau procedural de către instanțe.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea primei instanțe este întemeiată și legală, fiind aplicate corect normele de drept material și procedural, iar motivele invocate de către recurent sunt lipsite de temei legal, Colegiul ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 25 octombrie 2023.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Serviciul Fiscal de Stat.

Se menține încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 25 octombrie 2023, în cauza civilă la contestația depusă de Serviciul Fiscal de Stat împotriva lui Muntean Daniel și Garabadjac Ivan, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Balan Cornelia și Pretura sectorului Botanica despre anularea încheierilor privind refuzul de a intenta procedura de executare nr.075s-2948/2022 din 01 decembrie

2022 și nr.075s-2949/2022 din 01 decembrie 2022, în partea încasării cheltuielilor de executare.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
Judecătorul Ana Panov

Judecătorii Angela Braga

Viorica Mihaila